

פרשה בהר בחוקותי תשפ"ג

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתֵת לָכֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן לִהְיוֹת
לָכֶם לְאֱלֹהִים: (כה.לח)

רשי להיות לכם לאלהים. שְׁכַל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲנִי לוֹ לְאֱלֹהִים וְכָל הַיּוֹצֵא
מִמֶּנָּה כְּעוֹבֵד ע"ז (ספרא; כתובות ק"י):

רמבן (יח.כה): והענין כי השם הנכבד ברא הכל ושם כח התחתונים בעליונים
ונתן על כל עם ועם בארצותם לגוייהם כוכב ומזל ידוע כאשר נודע באצטגנינות
וזהו שנאמר (דברים ד יט) אשר חלק ה' אלהיך אותם לכל העמים כי חלק לכולם
מזלות בשמים וגבוהים עליהם מלאכי עליון נתנם להיותם שרים עליהם כענין
שכתוב (דניאל י יג) ושר מלכות פרס עומד לנגדי וכתוב (שם פסוק כ) והנה שר יון
בא ונקראים מלכים כדכתוב (שם פסוק יג) ואני נותרתי שם אצל מלכי פרס

והנה השם הנכבד הוא אלהי האלהים ואדוני האדונים לכל העולם אבל ארץ
ישראל אמצעות הישוב היא נחלת ה' מיוחדת לשמו לא נתן עליה מן המלאכים
קצין שוטר ומושל בהנחילו אותה לעמו המיוחד שמו זרע אוהביו וזהו שאמר
(שמות יט ה) והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ וכתוב (ירמיהו יא ד)
והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים לא שתהיו אתם אל אלהים אחרים כלל

והנה קידש העם היושב בארצו בקדושת העריות וברובי המצות להיותם לשמו
ולכך אמר (ויקרא כ"ב) ושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם
ולא תקיא אתכם הארץ וכתוב (שם פסוק כד) ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם
ואני אתננה לכם לרשת אותה אני ה' אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים
יאמר כי הבדיל אותנו מכל העמים אשר נתן עליהם שרים ואלהים אחרים בתנו
לנו את הארץ שיהיה הוא יתברך לנו לאלהים ונהיה מיוחדים לשמו והנה הארץ
שהיא נחלת השם הנכבד תקיא כל מטמא אותה ולא תסבול עובדי ע"ז ומגלים
עריות

ומן הענין הזה אמרו בספרי (עקב מג) ואבדתם מהרה (דברים יא יז) אף על פי
שאני מגלה אתכם מן הארץ לחוצה לארץ היו מצויינין במצות שכשתחזרו לא יהו
עליכם חדשים משל לאדון שכעס על אשתו ושלחה לבית אביה אמר לה הוי
מתקשטת תכשיטים שכשתחזרי לא יהיו עליך חדשים וכן אמר ירמיה (לא כ)
הציבי לך ציונים אלו המצות שישראל מצוינין בהם

